

Чөл олох — олохпум түһэ БИГЭ ТУРУКТААХ ДЬИЭ КЭРГЭН

Бям ыйын 13-18 күннэригэр Аан дойдутаары дьэ кэргэн иэдээлтэ ытыгылына. Бу нэдиэлэни дьэ кэргэн отделин специалистара үрдүк тэрээһиннээхтик тэрийэн ыттылар. Ол курдук бям ыйын 15 күнүгэр эдэр ыалларга аналлаах «Уускун-төрдүгүн төһө билээһин?» дьэ киин библиотекага ток-шоу буолла. Манна Хатырыктан Александр Яковлева, Андрей Владимирович Ивановтар, Хатын Арыыттан Павлина Васильевна, Александр Эльяевич Сивцевтар, Хамаҕаттааттан Саргылана Руслановна, Василий Иванович Индеевтар сүрдээх интэриһинээх кэпсээтилэр. Сивцевтар, Индеевтар XVII үйэттан саҕалаан төрүттэрин билээлэр эбит.

Бу ток-шоуну библиотека сэбиэдиссэйэ Лукина Зоя Ивановна илээн-саҕалаан ытта. Кривошапкина Ирина Яковлевна эдэр ыалларга наадалаах энциклопедиялары, киингэлэри биллэрбэтэ, аҕалларга сүбэлээтэ. Дьэ кэргэн отделин специалистара Винокурова М.М. махтанан туран сэмэй бэлэхтэрин туттарда.

Бям ыйын 16 күнүгэр «Сардаҕа» киинотеатра «Үчүгэйи батыһыан — куһаҕаны тумнуон» дьэ сатаары олохтоох ыалларга аналлаах семинар ытыгылына. Манна НПОО психологической сулуоспа үлэһиттэрэ Горохова Г.В., Ваишева Д.И., Слепцова Н.Г. араас өрүттээх ооньуулары, бэсидээлэри ыттылар. Диагностика-невропатолог Дьяконова Н.И. туһалаах лекция ааран биһирэбил ыла. Бу сатаары ыалларга анаан түөрт ки-

һиттэн састааптаах кулууп тэрилиннэ. Бу састаапка Яковлева С.Х., Верховцева М.А., Михайлова Т.П., Смирнова Н.В. талылынылар. Бу ийэлэр кыаммат ыаллары кытта быһаччы үлэлэһиэхтэрэ.

Бям ыйын 17 күнүгэр киин библиотекага элбэх оролоох ийэлэргэ аналлаах «Бигэ туруктаах дьэ кэргэн — дьоллоох оро саас» дьэ дьэ кэргэн киинэ уонна село дьаһалтата «Күөх уот» ыттыта. Манна 37 ийэттэн 11-рэ эрэ кытыһа. Бу дьоро киһини А. Шестаков аатынан сыһылаан киини үлэһиттэрин С. Пономарева эрдэ концертара кизгэттилэр. «Сандалы» остолобуой повара Марков С.В. плову, балыгы, пирогтары аҕалан хайдах астыылыларын кэпсээтэ уонна амсаатта. Решетникова Л.П. бэйэтэ огорбут 17 араас барыаньатынан күндүлээтэ, Находкина В.Д. совун ийиттэри биллэрбэтэ. Ону таһынан Пестрякова А.А. «Мөлтөх звено» ооньуну ыттан Васильева А.К. бастаан биһирэйдэ сибиниһэ оротунан бириэмийэлэнэн, астынан барда. Библиограф Гоголева Р.А. туһалаах энциклопедиялары биллэрбэтэ.

Ити курдук дьэ кэргэнгэ аналлаах нэдиэлэ үрдүк таһымга ытыгылына. Маньык мероприятияларга ийэлэр кыттыылары мөлтөх. Дьэ кэргэн-уоттан сыһына таарыйа 2-3 чаас кэлэн сөргөһсийэн бараллара бэйэлэригэр да туһалаах, тэрийэр да дьонго түмүктээх буолуо этэ. Инникитин актыыбынайдык кытталара наада.

Е. АТЛАСОВА

БЭЙЭМ ТУСПУНАН

Мин аатым Бурнашева Жанна. Көбөкөн орто оскуолатын 5-с кылааһыгар үөрэнэбин. Мин күн күбэй ийэм Александра Петровна, аҕам Александр Михайлович. Биһиги биригэ төрөөбүт төрдүбүт. Кылааспыт салайааччыта Алена Антоновна.

Мин оскуола «Эдэр корреспондент» уонна «Айылда эдэр доҕотторо» дьэ киин курууоктарга сылдьабын. Илээн кэмээр уруһуйдуурбун уонна телевизор көрөрбүн сөбүлүүбүн.

ИЙЭМ

Күн күбэй ийэм Александра Петровна. Биригэ төрөөбүт уон төрдүбүт. Киин аҕабын кытта сүрэхтэрин холбоон, билигин түөрт оҕолохтор. Мин үһүс оҕо буолабын. Ийэм иллэҥ кэмгэр хаһыат, киингэ ааҕар уонна телевизор көрөр.

Күн күбэй ийэбэр барарым этэ уһун дьоллоох ологу, сир үрдүгэр баар саамай үчүгэйи, кэрэни.

**БУРНАШЕВА
Жанна,
Көбөкөн орто
оск. 5-с кыл. үөрэнэ-
эччигэ**

этэ. 2002 сылга «Ыллаа-туой, уол оҕо» республикатаагы конкурса үс оҕо кыттан Попов Дима лауреат, Старков Витя дипломант, Окоемов Саша «Кэскил» хаһыат номинана буоллулар. Улууска ытыгылыбыт «Сага сулус» эстраднай конкурса соттэ оҕо кыттан үс оҕо лауреат үрдүк аатын, икки оҕо көрөөччүлэр биһирэбиллэрин ыла.

«Полярная звезда» конкурса аҕас оҕо кыттан түөрт оҕо финалга кириэ, икки оҕо дипломант үрдүк аатын сүктэ. Нам начальнай оскуолатын директора, мелодист Валерий Егоровка аналлаах «Эгсиэли оҕолоро ыттыгылар» конкурса Ксенофонтва Сахаяна уонна Максимова Алина дуэттара лауреат, Слепцова Сахаяна дипломант буоллулар, Попов Дима көрөөччүлэр

биһирэбиллэрин ыла. Бу барыта Андрей Петрович кыһамнылаах үлэтин түмүгэ буолар. Андрей Старков оскуола 70 сылыгар анаан «Хомустаары таптыбын, хоһоон айан ыттыгыбын» дьэ компакт-дискатын уонна аудио-кассетатын таһаартарда. Биһиги, төрөспүттэр, Андрей Петровичка махталбыт улахан. Киинэхэ баарабыт өссө элбэх ситиһилэри, айар үлэтигэр үрдүк чыпчаллары, дьэ кэргэнгэр дьолу-соргуну.

Төрөспүттэр

ОБОЛОРБУТ ТАЛААННАРЫН САЙЫННАРАР

Ханнык баҕарар улууска, хайа баҕарар дэриэбинэгэр оҕо туһугар кыһаллар учууталлар элбэхтэр. Онук киинин биһиги 2 Хомустаахтыгар олоҕор Андрей Петрович Старков буолар.

Старковтар дьэ кэргэннэрэ кэлиэхтэриттэн биһиги оҕолорбут ырыаҕа-үңкүүгэ ситиһилэрэ үксэ-

Мин урут Үөдэйгэ оҕо тэрилтэтигэр уһунук үлэлээбит тэрилтэм туһунан кылгастык ахтан-санаан ааһыахпын баҕардым. Нэһилиэккэ аан маҕнай 25 миэстэлээх дьааһыла аһыллыбыта, онно 30-ча оҕо сылдьара. Терентьева Е. Н. — сэбиэдиссэй, медицинскэй састараларын Яковлева А. М., Соловьева М. П. уонна мин үлэлээбиппит. Ядреева А. М., Цыпандина А. С. — захоттар, Никифорова М. Ф., Колмогорова Р. Н., Яковлева Е. В., Эверстова А. И., Жиркова Р. С. о. д. а. — нээнньэлэр. Повардар — Игнатьева М., Шестакова Р., Тихонова А. М., Ядреева И. М.

Биһир билиитэ, үс халаанка оҕо күннээти дьуһууругубалар маһын кыстаан, бэйэбит оттон сылларбыт, онтон оҕох оттооччуну биһирбиттэр: Новородова А. Н. кырдыаҕаһы, салгыы Стрекаловская Е. А. үлэлээбитэ.

Электрической уоппутун 11 часка дьэри биэрэллэрэ, онтон сарсыардаанга дьэри чүмэччиэн үлэлирибит. Дөкөс оҕолорбут таҕастарын бэйэбит сууҕа сылдьыбыппыт. Кээнэки таҕас сууҕааччы штатын көрбүттэрэ.

Терентьева Е.Н. уурайан барбытын кээнэ, сэбиэдиссэйинэн Корякина М. К., Владимировна Е. Н., Козлова В. С. үлэлээбиттэрэ.

Биһир сайын икки оҕоһупт алдынан саҕалыы оҕоһуллубуттара. Оҕоһупттары биһирдилэр, көтүрбүттэрин уопускаҕа барбатах үлэһиттэр буорун-сыһын олочу таһырдыа хаачыканан, биздэрэнэн таһаарабыт. Аны сага кирипиччэни отделинеттан массына ылан, уруккуга Карл Маркс аатынан колхоз таһытан тизийэн кэлэбит. Дьэ-эбитигэр киллэрэбит, туттулар буору тааска мэйийэбит, оҕоһупттарыбытыгар кирипиччэни биэрэн иһэбит.

Аны аҕыйах сылын дьэбит штуркатуркалаар буолла. Бу үлэни Нам педучилищетын преподавателе дуоһабардаһан, бэйэтин оротунан бүтэрдилэр. Биһиги сууҕан, утары испискилибит.

Ититэр систимэ монтаҕтанна, электрической уоппутун үргүлдьү ыттар буоллулар. Бары өттүлүн толору хаачылыылаах дьэбэ үлэбит чэпчээтэ. Манна уһунук үтүө суобастаахтык көчөгөрдөрүнэн Эверстов А. А., Герой-ийэ Эверстова В.А. үлэлээбиттэрэ. Куруутун итин этэ, хаһан да тымыһы-батаҕа.

Дьэ онтон 75 миэстэлээх детсад

Дьыллар уонна дьылгалар КЭНЧЭЭРИ ҮЧЧАТЫ ИИТИИГЭ

сага дьэбэ тутулан үлэбэ кирибитэ. Көстүбүт. Кизн-куонг, сыпсырдык Сага элбэх үлэһит эбилиһинэ. Сэбиэдиссэйинэн Овчинникова Светлана, киин барбытын кээнэ Габышева А. А. хас да сыл устата үлэлээбитэ, онтон Хабарова Е. И. — пенсияҕа тахсыар дьэри.

Дьааһыла группатыгар биһиги үһүн тутуспутунан үлэлээбиппит. Ортоку тутуһа үһүнук итээччилэринэн Эверстова М. И., Кондакова Е. Г., Зырянова А. П., Зырянова Т. Н., Зырянова Л. Н., Охлопкова Т. А. о. д. а. үлэлээбиттэрэ. Бэлэмниир группата итээччи — Хабарова Е. И., кэлин сэбиэдиссэйинэн — үһүнук, Егорова О. Ф. — кылгастык, Габышева А. А. эмиз үһүнук үлэлээбиттэрэ. Пенсияҕа тахсыахтарыгар дьэри нээннэһэлээбиттэрэ: Никифорова М. Ф., Дмитриева У. В., Герой-ийэ Дьяконова Л. М., Харитоновна М. Н., аҕыйах сыллааҕа мантан пенсияҕа тахсыбыттара: Скрыбина Г. М., Новородова А. М., кылгас да кэмгэ эмиз нээннэһэлээбиттэрэ: Татаринова М. А., Охлопкова А. А., Охлопкова у. д. а. Үһүнук үтүө суобастаахтык Ядреева Т. В. ыстаарсай повардаабыта. Элбэх сылларга Владимировна Е. Н. ыстаарсай састаралээбитэ, Гуляев Н. А. захоттабыта, киин кэнииттэн — Эверстова Эльза.

Кэлин анал үөрэти бүтэрэн дьааһыла группатыгар Свинобоева Д. И., Зырянова М. П. састаралээбиттэрэ. Мин пенсияҕа тахсыбытым, оттон Яковлева А. И., Соловьева М. П. нээннэһэн үлэли көһөрүлбүттэрэ. Оҕо садыгар көчөгөрдөрүнэн пенсияҕа тахсыар дьэри Эверстов А. А. уонна Герой-ийэ Татаринова П. Д. үлэлээбиттэрэ. Сэбиэдиссэй Хабарова Е. И. кэнииттэн итин иһинэн итээччиэн үлэлээбит Неустроева Е. Г. быйылга дьэри детсад сэбиэдиссэйинэн үлэли олобута. Эдэр үлэһиттэри салайан, билигин ирдэбилиһинэн коллективин улууска баһыттар кэксэлэригэр киллэрэн, «Норут үөрэтирин туйгуна» ааты ылан турар. Биһиги, үлэлээн аастыт ветераннар, үөрүүбүт улахан, кымыспытыгар улаханнык махтанарбыт. Маньык үчүгэй чизэскэ тиксэбитигэр урут

үһүнук үлэлээбит сэбиэдиссэйгэр Габышева А. А., Хабарова Е. И. опыттара, сүбэлэрэ-амалара улахан биллэр. Кэлин ыстаарсай састарэнэн күн бүгүнүгэр дьэри 30-тан тахса сыл үлэлиир Зырянова М. П. уонна итээччиэн үһүнук үлэлиин сылдьар Охлопкова Анна сүбэлэрэ-көмөлөрө өтө көстөр.

Олохтоох дьаһалта (баш. М. Д. Соловьев) детсадка «2000 сылга — 2000 үтүө дьыла» девизинэн кэнчээри үччаттарыгар анаан спорт-саала туттаран үлэбэ киллэрдэ. Тутууга «Хоту» КП салайааччыта Рожин В. Г. биригээдэти доно маһын кэрдэн, көндөйүн олочу туттан бүтэрэн, онтон атын үлэтин Габышев Н. П. биригээдэтэ ситэрэччотон биһирдилэр. Киинлэргэ улахан махтал-баһыба тыллары тиэрдэбит.

2001 сыл ахсынны 8 күнүгэр детсад сэбиэдиссэйэ Неустроева Евдокия Гаврильевна 50 сааһын туолар үбүлүүбүгэр ыңгырылан сылдьыбытын. Биригэ үөрөмүт, үлэлээбит табаарыстарын ыңгыран, туттарбыт спортсалаларга толору остуол тардан, толору кинилээх атаардыбыт. Кизн-куонг спортсаала ис өттүн көрөн наһаа үөрдүм. Аатын ааттарар үтүө дьыла та хаһан да умнуллу суоҕа — бука бары Евдокия Гаврильевнага анаан үтүө-мааны тыллары эппиттэрэ. Дөкөс да үһүнук үлэһитин бастах өлүү быһа түһэн кэбистэ.

Детсад үлэһиттэрэ нэһилиэккэ ытыгылар уопастыбаннай үлэлэргэ актыыбынайдык кытталара. Бизэ киин нэһилиэк Сэбэтин депутаттарынан, дьахтар сэбиэтигэр эмиз бизэ киин үлэлээбиттэрэ. Субуотуну-уктарга барытыгар актыыбынайдык, уус-уран самодетельноска бары кыттарбыт.

Балтыларым, төрөспүт оҕолорум саастыхта састаахтары кытта эйэ дэмнээхтик, үтүө суобастаахтык үлэлээн аастыбыттан дьоллоонун ааҕынабын. Барытыгар үчүгэй доруобуйаны, үлэһитигэр ситиһини, олоххутугар дьолу-соргуну баҕара хааллым.

**Л. И. ЯДРЕЕВА,
77 саастаах пенсионерка
Тулагы б. Смырдаах уч.**

НАША ЛЮДМИЛА

үөрэхкэ кириэн 1966 с. ситиһилээхтик бүтэрэн медсестра идэтин ылар.

Людмила Васильевна үөрэтин бүтэрэн, кэргэн тахсан Нам улууһун Граф Бизэргэр үлэбэ ананан кэлэр. Кэргэнэ Кулешов Николай Павлович СПТУ-га преподавателынан, онтон эдэркээн специалист Людмила Васильевна балыһына састарэнэн үлэбэ ананар. Бу балыһа идэтин баһылаабыт коллективтар кэлэн, сылтан сылын аайы идэтин үрдэтин, уопут, билин ылан үрдүк таһымнаах үлэһит буола үүннэ.

Ол сыллартан ыла номнуо 36 сыл ааста. Ол тухары Людмила Васильевнаны биһир нэһилиэккэ, таптыр үлэһиттэн арахсыбаһка үтүө суобастаахтык үлэлиин сылдьар. Үлэтигэр олус эппизитинээхтик, ойун-санаатын ууран сыһыаннаһар, айылдаттан сымнаҕас, эйэрсэ майгытынэн нэһиликкэ убаастабылын ылыт, биригэ үлэлиир дьонутар-сэргэтигэр үтүө сүбэһит, уопуттаах медицинскэй үлэһит.

Биһиги, кырдыаҕастар, Людмила Васильевнаны «наша Людмила» дьэ ытыктаан, убаастаан ааттыбыт. Ол курдук киин ордук кырдыаҕастарга олус үчүгэйдик, сымнаҕастык, надыллык сыһыаннаһар, төһө кыалларын көмөлөһөр. Түүнүгэр-күнүстэри суһал көмөҕө сылдьар, маннагы көмө онорор, быраас анаабыт укуоллары дьэбэлэринэн сылдьан онорор, төһө да хамнас агары-

гар сырыттар үлэбэ олус түбүктээх.

Людмила Васильевна түөрт оҕо таптаһаах ийэтэ. Аҕалара Кулешов Н. П. эдэр сааһыгар ыалдыан суох буолбута. Людмила Васильевна оҕолорун сортох атахтарыгар туруортаата. Игорь — суопнар, Покровская олоҕор, Сергей — чураччы оройуонугар учууталлыыр, Марина тыа хаһаайыстыбатын институтун бүтэрибэ, Лариса — детсад үлэһитэ. Людмила Васильевна уон биһир сизнээх, барыларыгар күүс-көмө, үтүө сүбэһит, эйэрсэ эбээ.

Людмила Васильевна билигин Граф Бизэргэр фельдшерская-акушерская пуунга үлэлиир, сертификаттаах, маҕнайгы категориялаах медсестра. Саха сириин дойдун оҕостон, үтүө суобастаах медик буолан нэһиликкэ ытыктабылын ылар.

Людмила Васильевнаны, үтүө-мааны ытыгытыр киһитини 60 сааһын туолбутунан эбэрдалиити уонна киинэхэ, оҕолоругар, сизнээригэр доруобуйаны, дьоллоох ологу, куруутун маньык эйэрсэ, үтүө санаалаах буоларыгар баҕарабыт. Людмила Васильевна түбүктээх үлэбэ үтүө түмүктээх буоллун, өссө үлэлээн кырдыаҕастарын үөрдөн-көтүтэн үйэлэрин уһаттын дьэ истинник алгыһыбын.

**В. П. ГОВОРОВА,
тымыл, 142 ветерана**

Улууспутугар турбут 28 баһаартан 12 баһаар умуруоруллан билигин 16 хаалла. Уопсайа 1755 гектар ойуур, 920 гектар ходуһа сирэ күүдэнчилэнэр. Ойуур баһаарын умуруорууга лесхоз үлэһиттэриттэн ураты мобилизацияланан 205 киһи үлэлиир.

**БАР ДЬОММУТ! Күөх солко тыабытын быһыһырга бука бары турунуоҕун!
ХАРЫСТААН ХАМПА КҮӨХ ТЫАБЫТЫН!**

Лесхоз

